Socialstyrelsen

Familjehemsvinjetter

Intervju 2

Vinjetter, bedömningsguider och intervjusammanställning

Intervju 2

Vinjetter, bedömningsguider och intervjusammanställning

Socialstyrelsen

Datum för intervjun:

Intervjupersonens namn:

Informera om intervjun

Innan intervjun påbörjas ska du informera intervjupersonen om

- att intervjun är ett stöd för utredning av familjehem
- vad som kommer att hända under intervjun
- hur informationen från intervjun kommer att användas
- hur återkopplingen kommer att ske.

Exempel på hur du kan presentera denna information finns på nästa sida.

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till alternativaformat@socialstyrelsen.se

Omslagsbild: Maskot Bildbyrå AB/Folio Bildbyrå AB
Tryck: Åtta.45 Tryckeri AB, juni 2020

Syftet med att använda familjehemsvinjetter som ett stöd för utredning av familjehem

Ett familjehem får möta många utmaningar. Idag är vi intresserade av att veta hur du tror att du skulle reagera i olika situationer som kan uppstå med ett placerat barn i ditt hem. Intervjun hjälper dig att reflektera över hur du skulle reagera och agera i situationer som av olika anledningar kan vara påfrestande. Intervjun hjälper oss att få en bild av vilka utmaningar som du har beredskap för att hantera väl och vilka som du kan behöva extra stöd, utbildning och handledning i för att du ska känna dig trygg i att du kan hantera dem.

Vad som kommer att hända under intervjun

Jag kommer att presentera 8 (9 för gifta/ sammanboende) situationer som är typiska exempel på utmaningar som familjehem möter när de tar hand om ett placerat barn. Jag vill att du ska berätta vad du tror att du skulle göra eller tänka i varje situation. Även om du inte har tidigare erfarenhet av de situationer som beskrivs så vill jag att du försöker sätta dig in i dem och berättar hur du tror att du skulle tänka och göra. Detta för att vi ska kunna ge dig bästa stöd i det kommande uppdraget. Jag kommer att anteckna medan du pratar så att jag kan komma ihåg dina svar efteråt.

Hur informationen från intervjun kommer att användas

Informationen från den här intervjun kommer, tillsammans med annan information som vi samlar in under utredningsprocessen, att ge både dig och oss en bild av vilka typer av utmaningar som du är redo att möta. Vi kommer tillsammans att se vilka kompetenser du behöver utveckla lite mer genom utbildning, information och handledning.

Återkoppling efter intervjun

Resultatet återkopplas till dig genom att vi tillsammans går igenom den sammanfattade bedömningen av intervjun. Därefter kommer vi att prata om hur socialtjänsten kan stötta dig och din familj inför det kommande uppdraget.

2.1

Den planering som socialtjänsten har gjort passar inte ditt schema eller det placerade barnets schema. Handläggaren kommer på besök olägliga tider och avbokar dessutom besök med kort varsel.

Vad tänker du om sådana situationer? Vad skulle du göra?

Plats för anteckningar

2.1 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Accepterar situationen trots att den är jobbig och ställer in sig på att det är så här kontakten med socialtjänsten kommer att vara (9)	☐ Klargör för socialsekreteraren hur familjens behov ser ut (9)	☐ Inser att regelbunden kontakt mellan socialsekreteraren och barnet är viktigt (9)
☐ Tar inte itu med problemet på ett uppriktigt och rakt sätt (9)	☐ För ett resonemang och en dialog med socialsekreteraren om problemet (9)	☐ Accepterar att en viss inblandning från socialtjänsten är en del av att vara familjehem (9)
☐ Framför kritik mot socialsekreterarens beteende till socialsekreterarens chef utan att först prata med socialsekreteraren (9)	☐ Lyssnar till socialsekreterarens beskrivning av sin arbetssituation och litar på att han/han gör sitt bästa för att anpassa tiderna till familjens önskemål (9)	☐ Framhäver familjens behov och samarbetar med socialtjänsten för att komma fram till en gemensam överenskommelse (9)
☐ Tar inte upp problemet med någon vid socialtjänsten (9)		☐ Inser hur viktigt det är med samarbete mellan familjehemmet och socialsekreteraren (9)
☐ Agerar på samma sätt tillbaka genom att avboka tider och samarbeta mindre (9)		☐ Utarbetar en plan för att lösa problemet (tillsammans med socialsekreteraren) (9)
☐ Uttrycker lättnad över att socialsekreteraren inte kommer på besök (9)		☐ Tar kontakt med socialsekreterarens chef om situationen inte förändras (9)
☐ Kräver att socialsekreteraren bara kommer på besök vid vissa tidpunkter(9)		

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

	1		2		3		4		5	

Kompetensområden för vinjett 2.1

9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

2.2

Du misstänker att barnets föräldrar missbrukar alkohol när barnet är hemma hos dem under umgängestiderna. Du oroar dig för barnets säkerhet när barnet är där.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.2 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Väntar med att ta upp det tills nästa inbokade möte med socialsekreteraren (3)	☐ Tar upp sin oro med socialsekreteraren (9)	☐ Tar omedelbart kontakt med socialsekreteraren för att säkerställa barnets säkerhet när hon/han är hos föräldrarna (9)
☐ Försöker hantera situationen utan hjälp från socialsekreteraren (1)	☐ Föreslår att socialtjänsten övervakar barnets umgänge med föräldrarna noggrant (5 & 9)	☐ Försäkrar sig om att barnet kommer att ringa till familjehemsföräldrarna om hon/han känner oro under tiden hos föräldrarna (1)
☐ Tror att det kan vara en engångsföreteelse och bestämmer sig för att vänta och se om det händer igen (3)	☐ Föreslår att barnet ska ringa till familjehemsföräldrarna om föräldrarna dricker alkohol när barnet är hemma hos dem (1 & 5)	☐ Antecknar och beskriver föräldrarnas beteende och barnets reaktioner. Delger socialtjänsten (9)
☐ Accepterar föräldrarnas löften att inte missbruka alkohol när de har umgänge med barnet (1)	☐ Utrycker medvetenhet om hur lojalitet och förlust kan påverka barnets förmåga att uttrycka sina känslor (2)	☐ Arbetar tillsammans med socialtjänsten och föräldrarna för att komma fram till lämpliga åtgärder (5 & 9)
☐ Kräver att barnets planerade umgänge hos föräldrarna omedelbart ställs in och att barnet inte ska ha någon kontakt alls med föräldrarna (5 & 8)		☐ Föreslår att socialtjänsten temporärt ställer in eller övervakar barnets umgänge med föräldrarna tills socialtjänsten utrett frågan (9)
☐ Pratar negativt om föräldrarna med barnet (8)		☐ Är medveten om hur föräldrarnas drog- och alkoholmissbruk kan påverka barnets beteende (3)
☐ Kontaktar barnet flera gånger per dag under umgängestiden för att försäkra sig om att barnet inte far illa (2)		☐ Lyssnar till barnets oro och hjälper barnet att uttrycka känslor (2)
		☐ Förstår värdet av att familjehemmet har en bra relation till föräldrarna (8)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

	1		2		3		4		5	

Kompetensområden för vinjett 2.2

1 Erbjuda barn en trygg och säker miljö
2 Erbjuda barn en vårdande miljö
3 Möta barns fysiska och psykiska behov
5 Stödja relationer som är avsedda att bestå livet ut
8 Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

2.3

Socialsekreteraren ringer dig plötsligt och berättar att domstolen har beslutat att vården ska upphöra och att barnet ska flytta tillbaka till sina föräldrar. Socialsekreteraren berättar att hon/han kommer att hämta barnet omgående och ber dig packa barnets saker. Du och din familj har kommit att stå barnet nära. Du vill hjälpa din familj att hantera domstolens beslut som bland annat innebär att de inte hinner säga hejdå.

Vad tänker du i den situationen? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.3 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Fokuserar på att beskedet kommit med så kort varsel istället för att fokusera på det placerade barnets och familjens behov (6)	☐ Förklarar för familjen att barnet måste lämna dem (6 & 7)	☐ Säger till socialsekreteraren att de behöver mer tid (6 & 9)
☐ Informerar familjen att barnet har flyttat och ger ingen närmare förklaring till varför (7)	☐ Ber socialsekreteraren att förklara situationen för både familjen och barnet (9)	☐ Samlar ihop familjen (7)
☐ Säger åt barnet att packa sina väskor (2)	☐ Hjälpar barnet med att packa sina saker (2 & 6)	☐ Hjälper barnet att uttrycka sina känslor kring återföreningen med sin familj och flytten från familje-hemmet (2)
☐ Inser inte vikten av ett avslut för familjen eller barnet (6)	☐ Säger hejdå till barnet från hela familjen, om inte alla kan vara med (6)	☐ Föreslår olika sätt som barnet kan ta farväl på (t.ex. skriva ett brev eller ta en bild på barnet) (6)
☐ Beskriver återföreningen mellan barnet och ursprungsfamiljen som ett misslyckande för familjehem-met (8)	☐ Förklarar för barnet att familjen kommer att hålla kontakt med ho-nom/henne (2)	☐ Pratar med den övriga familjen om deras känslor av förlust (7)
	☐ Har förståelse för det känslomäs-siga band som uppstår mellan familjehemmet och det placerade barnet (7)	☐ Hjälper de övriga i familjen att skriva ett brev till barnet (6 & 7)
	☐ Beskriver återföreningen mellan barnet och ursprungsfamiljen som ett positivt avslut på placeringen (8)	☐ Föreslår att socialsekreteraren ordnar ett möte mellan barnet och familjen för att slutföra avskedet (9)
		☐ Försäkrar familjen att de fortsätt-ningsvis kommer att ha kontakt med barnet, trots att placeringen avslutats (8)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

	1		2		3		4		5	

Kompetensområden för vinjett 2.3

2 Erbjuda barn en vårdande miljö
6 Hantera förlust
7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
8 Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

2.4

Barnets mamma ringer hem till dig dygnet runt, kör förbi ert hus, ringer för att prata med barnet och har bett att få låna pengar. Du förstår hur mycket relationen med mamman betyder för barnet, men hennes beteende är besvärligt både för din familj och för barnet. Du har bett henne att ringa endast på vissa tider och att hon ska följa socialtjänstens umgängesplan. Hon har samtyckt till det men fortsätter ändå att ringa och komma hem till er.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.4 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Ber barnet att förklara för sin mamma vilka regler som gäller (1)	☐ Fortsätter att be mamman att följa umgängesplanen (8)	☐ Sätter tydliga gränser tillsammans med mamman (8)
☐ Föreslår olika sätt att hindra kontakt, t.ex. att inte öppna dörren när hon knackar på eller inte svara när hon ringer (8)	☐ Informerar socialsekreteraren om situationen (9)	☐ Jobbar tillsammans med socialtjänsten för att tydliggöra för mamman vad som är ett lämpligt beteende (9)
☐ Ber barnet att inte ha någon kontakt alls med sin mamma (8)	☐ Förklarar situationen för barnet (1)	☐ Hjälper till med att identifiera mammans behov för socialtjänsten (9)
☐ Vill att barnet ska bli omplacerat till ett annat familjehem på grund av mammans beteende (9)	☐ Förväntar sig att man gemensamt med socialtjänsten löser problemet (7)	☐ Hjälper till med att ta reda på om det finns hinder för mamman att komma på de i förväg uppgjorda tiderna (8)
	☐ Förklarar situationen för resten av familjen så att alla, oavsett ålder, får en förståelse för problemet (7)	☐ Söker stöd från socialtjänsten för att se till att mamman följer socialtjänstens umgängesplan (9)
		☐ Försäkrar sig om att barnet förstår att det är de vuxna som ska lösa problemet (1)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

	1		2		3		4		5	

Kompetensområden för vinjett 2.4

1 Erbjuda barn en trygg och säker miljö
7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
8 Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

2.5

Barnet som bor hos dig berättar för sin lärare att du slår honom/henne. Du har gjort ditt bästa för att ta hand om barnet, trots att barnet har ett utmanande beteende och ofta ljuger. Socialtjänsten omplacerar barnet till dess att utredningen är klar. En handläggare vill intervjua dig för utredningen.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.5 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Tycker att utredningen är orättvis (7)	☐ Fokuserar på hur utredningen kommer att påverka familjen och barnet (7)	☐ Fokuserar på hur utredningen kommer att påverka barnet (1)
☐ Uppfattar utredningen bara som en formalitet (7)	☐ Är medveten om vad en orosanmälan hos socialtjänsten innebär (9)	☐ Går inte i försvarsställning, låter utredningen ha sin gång (9)
☐ Är omedveten om att en familjehemsförälder kan bli anklagad för att slå barnet, av barnet (7)	☐ Samarbetar med socialtjänsten under utredningstiden (9)	☐ Har kunskap om socialtjänstens riktlinjer kring barnmisshandel och vanvård (9)
☐ Blir arg på socialtjänsten (9)	☐ Förväntar sig att socialsekreteraren ska känna till situationen och stödja familjen under utredningstiden (9)	☐ Samarbetar fullt ut med socialtjänsten under utredningstiden för att gagna barnet (9)
☐ Skyller på barnet (1 & 3)		☐ Förstår socialtjänstens ansvar för att se till att barnet bor i ett tryggt och säkert hem (9)
☐ Ser ingen mening med att prata med socialtjänsten och motiverar det med att socialsekreteraren känner familjen och vet att de aldrig skulle slå ett barn (7 & 9)		☐ Förstår behovet av att en utredning genomförs för att säkerställa att barnet är trygg och säker i familjen (1)
☐ Förväntar sig att socialtjänsten ska ”lösa problemet” (7 & 9)		☐ Bidrar till utredningen med information om barnets utmanande beteende (9)
☐ Ger upp och avslutar uppdraget som familjehem (9)		☐ Betonar vikten av att inte skylla på barnet (1 & 3)
		☐ Visar på en förmåga att kunna bearbeta sina personliga känslor kring anklagelserna (7)
		☐ Söker hjälp från socialsekreteraren för sina känslor kring anklagelserna (9)
		☐ Söker hjälp från andra (t.ex. andra familjehem, vänner, terapi) för de känslor som uppkommit i samband med anklagelserna (9)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

1	2	3	4	5

Kompetensområden för vinjett 2.5

1 Erbjuda barn en trygg och säker miljö
3 Möta barns fysiska och psykiska behov
7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

2.6

Barnet som är placerat hos dig har troligtvis växt upp i en miljö där sexuella aktiviteter skett inför barnet. Du känner dig obekväm när barnet nu uppvisar ett sexuellt utagerande beteende i familjehemmet. Barnet har ett sexualiserat språk som innefattar grova könsord och ställer många frågar om sex. Du är nu orolig för hur det beteendet kan komma att påverka övriga hemmaboende barn.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.6 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Frågar ut barnet om tidigare upplevelser som förklaring till barnets beteende (4)	☐ Ber socialsekreteraren om mer information om barnets bakgrund (3 & 9)	☐ Inser hur allvarligt barnets beteende är och söker hjälp och information för att säkerställa både sina egna barns och det placerade barnets säkerhet (1 & 3 & 7)
☐ Ber att barnet omplaceras till ett annat familjehem (9)	☐ Ber socialsekreteraren om en utredning om barnets beteende (3 & 9)	☐ Tar omedelbart kontakt med socialsekreteraren och pratar om situationen (9)
☐ Avvaktar för att se om situationen blir värre (3)	☐ Ger barnet tydlig vägledning till ett acceptabelt beteende (3 & 4)	☐ Diskuterar tillsammans med socialsekreteraren barnets behov av terapi (3 & 9)
☐ Straffar barnet fysiskt (1)	☐ Försöker lära barnet skillnaden mellan rätt och fel (4)	☐ Känner till vad som är ett normalt beteende hos barn i olika åldrar (3)
☐ Ignorerar barnets beteende (2)	☐ Ingriper på ett sätt som respekterar barnets integritet och värdighet (1 & 3)	☐ Ökar övervakningen av barnen i hemmet (7)
	☐ Uppmanar barnen att berätta för föräldrarna när det placerade barnet beter sig på ett sätt som gör dem obekväma (7)	☐ Ber socialsekreteraren om ytterligare utredning och information om barnets hemmiljö (i de fall det är möjligt) (9)
	☐ Försöker att, med lite hjälp från någon annan, ändra barnets beteende (4)	☐ Talar öppet med alla barn i hemmet om värderingar och regler för hur man uppträder, och om hur man respekterar andras integritet och värdighet (2)
		☐ Visar hur man kan uttrycka sina känslor på ett bättre sätt (2)
		☐ Söker mer information om hur sexuella övergrepp kan påverka barn och om typiska beteenden som kännetecknar utnyttjade barn (3)
		☐ Reflekterar kring sina egna känslor och reaktioner kring barn som utsatts för sexuella övergrepp (7)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

1 2 3 4 5

Kompetensområden för vinjett 2.6

1 Erbjuda barn en trygg och säker miljö
2 Erbjuda barn en vårdande miljö
3 Möta barns fysiska och psykiska behov
4 Stödja barnets utveckling
7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

2.7

Skolan ringer upprepade gånger och begär att du ska hämta barnet i skolan under skoltid, på grund av att barnet ständigt hamnar i konflikter med de andra barnen, är utagerande, slåss och kastar saker. Du har svårt att komma ifrån och har dessutom en stressad situation på jobbet.

Vad tänker du i dessa situationer? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.7 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Tycker att det är skolans ansvar att sköta/lösa det som sker under skoltid och att hon/han behöver fokusera på jobbet, inte lösa detta (7)	☐ Visar en vilja att gå vidare för att förstå barnets beteende (3 & 4)	☐ Har en förståelse för att miljöombyte och bakgrund påverkar barnets beteende i skolmiljön (3)
☐ Antyder att hon/han inte kan vara familjehem om det visar sig att barnet plötsligt inte kan gå i skolan (9)	☐ Söker stöd/hjälp inom sitt nätverk (3)	☐ Resonerar kring möjligheten att gå ner i arbetstid/se över sin arbetssituation för att finnas där för barnet (7)
☐ Föreslår att hon/han ska hota med att dra in på barnets privilegier, som veckopeng och fritidsaktivitet (4)	☐ Kontaktar socialtjänsten för att informera om barnets situation (9)	☐ Betonar vikten av samarbete mellan familjehemmet, socialtjänsten och skolan (ev. även elevhälsovården) (9)
☐ Negligerar problematiken och ser därför inget problem i situationen – ”sån där var ju jag också när jag var liten” (3 & 4)	☐ Har insikt om att situationen kan påverka hela familjen (7)	☐ Reflekterar över vad skola, socialtjänst och familjehem kan bidra med för att få en fungerande skolgång (9)

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

	1		2		3		4		5	

Kompetensområden för vinjett 2.7

3 Möta barns fysiska och psykiska behov
4 Stödja barnets utveckling
7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

2.8

Ni har länge velat bli familjehem för ensamkommande barn och har nu blivit det. Hela familjen har förberett sig för att bjuda in barnet i familjelivet och ta med barnet på många aktiviteter. Barnet har i sitt hemland haft en roll där han/hon tagit större ansvar och ansetts som vuxen. I ert hem drar barnet sig undan, vill bara vara med sina kamrater på HVB-boende och verkar inte vilja ha någon relation med er. Det blir inte alls som du tänkt dig.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.8 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Visar ingen eller liten förståelse för barnets beteende (4)	☐ Försöker hitta aktiviteter som barnet skulle tycka om att göra (4)	☐ Försöker förstå barnets behov och utifrån det skapa en hållbar relation (4 &7)
☐ Förväntar sig tacksamhet. Inför konsekvenser för barnet när hon/han inte vill delta i familjelivet (7)	☐ Uttrycker oro för barnets avvisande beteende (4)	☐ Reflekterar över egna känslor och uttrycker behov av stöd (6 & 9)
☐ Ser ingen lösning på situationen. Är villig att ge upp familjehemsuppdraget (9)	☐ Söker stöd och hjälp (9)	☐ Ger barnet tid att acklimatisera sig till den nya situationen (4)
☐ Uttrycker besvikelse över situationen. Saknar förmåga att relatera situationen till ett bredare resonemang (4)	☐ Resonerar över hur barnets beteende skulle kunna påverka resten av familjen (7)	☐ Förstår vikten av stöd och hjälp och hur det kan främja hela familjen (9)
☐ Tar inte upp något om barnets perspektiv på situationen (4)	☐ Resonerar kring orsaker till beteendet och vad barnet kan ha varit med om (6)	☐ Visar intresse för de personer och de aktiviteter som sker på HVB-boendet, genom att t.ex. gå dit, bjuda hem barnets kompisar (4)
	☐ Uttrycker viss besvikelse men har samtidigt förståelse för barnets val (6)	☐ Ger förslag på lösningar för att göra sådant som är viktigt för alla inblandade (7)
	☐ Försöker skapa en relation och tillit till barnet (6)	☐ Uttrycker en förståelse för att situationen kan vara svår att förändra och hittar utifrån det en lösning för barnets bästa (7 & 9)
	☐ Förklarar för barnet vad ett familjehem kan erbjuda i form av vård och omsorg (9)	

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

1	2	3	4	5

Kompetensområden för vinjett 2.8

4 Stödja barnets utveckling
6 Hantera förlust
7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

Endast för gifta/sammanboende par

2.9

Du är oroad över hur påfrestande familjehemsuppdraget har blivit för din fru/man/partner. När han/hon försöker hjälpa barnet ser du att han/hon blir stressad och frustrerad.

Vad tänker du om det? Vad gör du?

Plats för anteckningar

2.9 – Bedömningsguide

Svarsalternativ för riktmärke 1, 3 och 5		
1 (svagt)	**3 (bra)**	**5 (utmärkt)**
☐ Ser inte att ett uppdrag som familjehem skulle kunna vara en påfrestning för äktenskapet eller för partnern (7)	☐ Samtalar med sin partner om oron (7)	☐ Samlar familjen för att diskutera hur man hanterar svåra situationer. Klargör samtidigt vilka värderingar som gäller inom familjen och visar för barnet att man fattar beslut tillsammans (7 & 9)
☐ Tar inte upp oron med sin partner (7)	☐ Erbjuder sig att ta mer ansvar en tid för att ge sin partner en paus (7)	☐ Ber socialtjänsten om avlastning från familjehemsuppdraget för att få tid tillsammans som par (9)
☐ Beskyller det placerade barnet för problemen (4)	☐ Tar upp problemet med socialsekreterare (9)	☐ Avsätter regelbundet tid för att prata med sin partner (7)
☐ Distanserar sig från sin partner (7)	☐ Ber om hjälp och stöd från socialtjänsten (9)	☐ Söker stöd i form av rådgivning/terapi (9)
☐ Tar själv på sig allt ansvar för familjehemsuppdraget (2)	☐ Visar förståelse för sin partners åsikter/känsla (7)	
☐ Försöker hålla det placerade barnet ur vägen för partnern (1 & 2)	☐ Utvärderar, tillsammans som par, skälen till att bli familjehem och sitt engagemang (7)	
☐ Försöker förklara för partnern hur viktigt uppdraget som familjehem är för henne/honom (7)	☐ Reflekterar över hur partnerns beteende kan påverka barnets känsla av trygghet (1)	
☐ Tar ut skilsmässa (7)		
☐ Som ett första svar på vinjetten; Avslutar familjehemsuppdraget (9)		

Markera en skattningssiffra mellan 1 och 5

Skattning

	1		2		3		4		5	

Kompetensområden för vinjett 2.9

1 Erbjuda barn en trygg och säker miljö
2 Erbjuda barn en vårdande miljö
4 Stödja barnets utveckling
7 Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet
9 Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och i familjehemsvården.

Intervjusammanställning

Intervjusammanställningen är uppdelad i tre delar, *vinjettsresultat, kompetensområdesbedömning* och *sammanställning.*
Vinjettresultatet fylls i för att få en översiktlig bild av intervjun.
Kompetensområdesbedömningen fylls i för att få en bild av fördelningen av svaga/bra/utmärkta svar relaterat till kompetensområdena.
Sammanställningen används för att sammanfatta det som framkommit under intervjun. Här sammanfattas familjens styrkor och utvecklingsområden. Det finns också utrymme för att formulera hur socialtjänsten och familjen vill jobba vidare. Sammanställningen är ett underlag inför återkopplingen till familjen.

Se i manualen, avsnitt *Sammanställa resultatet av intervjun* för utförligare information om hur du ska fylla i de olika delarna.

Vinjettresultat

Vinjettresultatet fyller du i för att få en översiktlig bild av intervjun. För över respektive skattningssiffra för varje vinjett i intervjun till schemat nedan. Har du intervjuat två föräldrar fyller du i respektive rad.

Skattningssiffra på vinjett	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9
Förälder 1, namn:									
Förälder 2, namn:									

Kompetensområdesbedömning

Kompetensområdesbedömningen fyller du i för att få en uppfattning om fördelningen av svar relaterat till kompetensområde. Fyll i fördelningen av svaga, bra och utmärkta svar genom att föra över **antal** ifyllda svarsrutor (kryssrutorna) från alla vinjetter i inte rvjun i bedömningsguiden till tabellen nedan.

1 – svaga svar	
Förälder 1, namn	Förälder
𝍸	

Kompetensområden	1 – svaga svar		3 – bra svar		5 – utmärkta svar	
	Förälder 1, namn	Förälder 2, namn	Förälder 1, namn	Förälder 2, namn	Förälder 1, namn	Förälder 2, namn
1. Erbjuda barn en trygg och säker miljö						
2. Erbjuda barn en vårdande miljö						
3. Möta barns fysiska och psykiska behov						
4. Stödja barnets utveckling						
5. Stödja relationer som är avsedda att bestå livet ut						
6. Hantera förluster						
7. Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet						
8. Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen						
9. Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och familjehemsvården						

Stödfrågor till sammanställningen:

- Var ligger familjens styrkor? Skattningssiffra 3–5.
  - Framträder något/några kompetensområden mer än andra?
  - Om två vuxna har intervjuats i familjen – finns det likheter/olikheter mellan svaren?
- Inom vilka områden behöver familjen stöd för att bättre hantera uppdraget? Skattningssiffra 1–2.
  - Framträder något/några kompetensområden mer än andra?
- Om två vuxna har intervjuats i familjen – finns det likheter/olikheter mellan svaren?
- Finns det något/några kompetensområden som borde kommit fram men inte har gjort det i det blivande familjehemmets svar?

Sammanställning

Med stöd från de första två delarna sammanfattar du det du kommit fram till. Beskriv familjens styrkor och utvecklingsområden. Det finns också utrymme för att formulera hur socialtjänsten och familjen vill jobba vidare. Sammanställningen är ett underlag inför återkopplingen till familjen. Använd stödfrågorna till hjälp.

Beskrivning av familjens styrkor:

Beskrivning av familjens utvecklingsområden:

Punkter som ska följas upp och beaktas i det fortsatta arbetet med familjen

Familjehemmet:

Socialsekreterare/Socialtjänst:

Bilaga 1. Beskrivning av kompetens-områden

En beskrivning av kompetensområden och fördelningen mellan svaga, bra och utmärkta svar.

Kompetensområden	1 – svaga svar	3 – bra svar	5 – utmärkta svar
1. Erbjuda barn en trygg och säker miljö	Vet inte vad han/hon ska göra och söker inte hjälp eller råd Beaktar inte säkerhets-frågor Använder fysisk be-straffning	Vidtar åtgärder för att försäkra sig om att barnet är trygg under tiden i familjehems-vården	Visar hur man genom att ge barnet en trygg och säker miljö också ger barnet en möjlighet att utveckla sin tillit
2. Erbjuda barn en vårdande miljö	Engagerar sig inte alls i barnet eller blir över-engagerat i barnet	Ser barnet som en familjemedlem	Talar öppet och hjälper barnet att uttrycka sina känslor i frågor som många placerade barn upplever som problematiska: förlust, anknytning, lojalitet och sexualitet
3. Möta barns fysiska och psykiska behov	Intar en vänta och se-attityd inför svåra frågor Uttrycker okunskap kring fysiska och psy-kiska hälsobehov Föreslår att barnet ska se på situationen på samma sätt som hon/ han själv gör	Visar en vilja att arbeta med svåra beteenden Har förmåga att se potentiella problem-områden och söka råd för dessa	Visar medvetenhet om barns hälso- och utvecklingsbehov Visar en vilja att söka hjälp från barnets eventuella läkare och/ eller terapeut Visar medvetenhet om möjliga effekter som försummelse och övergrepp kan ha på ett barns psykosociala utveckling
4. Stödja barnets utveckling	Ser på barn som om alla är likadana eller ser inte individuella el-ler utvecklingsmässiga skillnader Använder bestraffning, skämmer ut eller skyller på andra som reaktion på problem relaterade till familjehemsvården	Fokuserar på föränd-ringar i beteende, men utforskar inte nödvän-digtvis bakomliggande orsaker till beteendet	Använder positiv för-stärkning vid beteende-träning, har realis-tiska förväntningar och stärker barnets positiva handlingar
5. Stödja relationer som är avsedda att bestå livet ut	Underminerar långsik-tig planering	Inser att familjehems-vården är tillfällig för barnet Stödjer långsiktig pla-nering för barnet	Tar en aktiv roll för att gynna långsiktig planering

Kompetensområden	1 – svaga svar	3 – bra svar	5 – utmärkta svar
6. Hantera förluster	Inser inte möjliga effekter av förlust	Inser att förlust är nära förknippat med familjehemsvården Har generella strategier för att hantera känslor av förlust	Reflekterar över sin egen personliga reaktion på förlust och tidigare förlusters möjliga påverkan Identifierar specifika strategier för att hantera förlust
7. Hantera de krav som ställs i samband med uppdraget, både för enskilda individer i familjen och för familjen som helhet	Kan inte se att det finns några krav i samband med att man tackar ja till familjehemsuppdraget	Resonerar kring hur både enskilda individer i familjen och familjen som helhet kan påverkas av familjehemsuppdraget	Har en medvetenhet om hur familjehemsvård kan påverka individuellt och på familjen, ser vikten av egenvård Är en förebild för egenvård, tar hand om sig själv
8. Stödja relationen mellan barnet och ursprungsfamiljen	Saknar förståelse för barnets intresse för sina biologiska föräldrar Har en negativ inställning till barnets biologiska föräldrar Föreslår att barnet avslutar kontakten med de biologiska föräldrarna	Förstår vikten av relationen mellan barnet och de biologiska föräldrarna Har en neutral eller stödjande inställning till de biologiska föräldrarna	Visar vilja att samarbeta med de biologiska föräldrarna Hjälper barnet i processen att bygga upp en relation till föräldrar och familj
9. Samarbeta med övriga i teamet runt barnet och familjehemsvården	Som en första reaktion på vinjetten antyder intervjupersonen att han/hon kommer sluta som familjehem Visar på bristande intresse för att samarbeta med socialsekreterare Som en första reaktion på frågeställningen antyder intervjupersonen att han/hon skulle vilja få barnet omplacerat	Söker hjälp och stöd från socialsekreterare Delar viktig information med socialsekreterare Samarbetar med socialsekreterare och följer socialtjänstens riktlinjer Återkopplar till den information man hitintills fått under utredningstiden	Tar initiativ för att förbättra relationer Tar upp motsättningar/-meningsskiljaktigheter direkt med den person det gäller Inser vikten av att ha en dialog med socialtjänsten om barnets behov Inser vikten av att socialtjänsten, barnets föräldrar och de som familjehem arbetar tillsammans Använder den information/kunskap de hitintills fått under utredningstiden

Socialstyrelsen